

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. märts 2018
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0059 (NLE)

7416/18
ADD 3

SOC 164
EMPL 124

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise
kuupäev: 14. märts 2018

Saaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: SWD(2018) 79 final

Teema: KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT KONSULTEERIMINE
SIDUSRÜHMADEGA - KOKKUVÖTLIK ARUANNE
Lisatud dokumendile:
Ettepanek: nõukogu soovitus, milles käsitletakse töötajate ja füüsilisest
isikust ettevõtjate juurdepääsu sotsiaalkaitsele

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument SWD(2018) 79 final.

Lisatud: SWD(2018) 79 final

Strasbourg, 13.3.2018
SWD(2018) 79 final

KOMISJONI TALITUSTE TÖÖDOKUMENT

KONSULTEERIMINE SIDUSRÜHMADEGA - KOKKUVÖTLIK ARUANNE

Lisatud dokumendile:

Ettepanek: nõukogu soovitus,

milles käsitletakse töötajate ja füüsilisest isikust ettevõtjate juurdepääsu sotsiaalkaitsele

{COM(2018) 132 final}

Kontekst – Euroopa sotsiaalõiguste sammas

8. märtsil 2016 võttis Euroopa Komisjon vastu teatise, milles ta esitas esialgse kava, millest peaks kujunema Euroopa sotsiaalõiguste sammas¹. Teatises esitati algatuse põhjused ning selle roll, kohaldamisala ja laad².

Selle põhjal algatas komisjon märtsist kuni 31. detsembrini 2016 väldanud laialdase avaliku konsultatsiooni, et saada ettepaneku kavandi kohta enne lõpliku versiooni valmimist tagasisidet. Konsultatsiooni eesmärk oli arutada olemasolevaid sotsiaalõigusi, töömaailma ja ühiskondade muutuvat olukorda ning majandus- ja rahaliidu sotsiaalse mõõtme osaks oleva samba rolli. 23. jaanuaril 2017 toimus Euroopa konverents, millega võeti konsultatsiooniprotsess kokku³. Konsultatsiooni keskne teema oli see, kuidas tagada kõigi tööhõivevormide puhul inimeste sotsiaalkaitse.

Sidusrühmade väitel peaks „piisav ja kestlik sotsiaalkaitse olema tagatud kõigile inimestele sõltumata nende tööalasest seisundist, võttes nõuetekohaselt arvesse kõige haavatavamaid, lähtudes integreeritud lähenemisviisist hüvitistele ja teenuste osutamisele, sealhulgas riiklike asjaolusid arvesse võttev kättesaadav ja kestlik tervishoid ning koduhoolduse ja kogukonnapõhiste teenuste alusel toimiv kvaliteetne pikaajaline hooldus, samuti sobiv majutus ja toetus kodututele sotsiaalsel taasintegreerimisel. Piisavad mõistliku kestusega töötushüvitised ja piisava miinimumsissetuleku süsteem peaksid tagama tööturule taasintegreerumist võimaldava sujuva sotsiaalkaitse taseme. Pensionisüsteemid peaksid tagama eakate piisava kaitse vaesuse eest ja samas tuleks kindlustada kestlikkus, et oleks tagatud tulevaste põlvkondade kaitse ja vaesusega lapsepõlve jaoks vajalikud ressursid.“⁴

Sellesse arutelusse andsid oma panuse ka teised ELi institutsioonid. Kui Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee⁵, („leiab, et Euroopa Komisjoni algatatud arutelude puhul Euroopa sotsiaalõiguste samba arendamise kohta oleks vaja, et arutelude ulatus hõlmaks ka nende töötajate olukorda, kes töötavad uute tööhõivevormide alusel, eelkõige nende seisundi tunnustamise viisi, ja tagada, et neil oleks asjakohane juurdepääs sotsiaalkindlustus- ja sotsiaalkaitse süsteemidele“) ja Regioonide Komitee⁶ („on seisukohal, et uutes tööhõivevormides või uute ühiste Euroopa miinimumstandardite määratlemisel tuleks alati võtta arvesse sotsiaalse kaitse piisavat taset“) tõid arutellu asjakohased elemendid, siis Euroopa Parlament⁷ läks kaugemale, kutsudes üles andma „soovitust, mis annaks võimaluse kõigi tööhõivevormide alusel töötavatele inimestele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele“.

---

¹ COM (2016) 127 final.

² Sellele oli lisatud kaks komisjoni talituste töödokument. Esimeses kirjeldati põhilisi majanduslikke, tööturu ja ühiskondlikke suundumusi, millele sammas toetub ja millega tegelemisele see peaks kaasa aitama. Teises tuletatakse meelde ELi tasandi asjakohaseimat õigustikku. Komisjoni talituste töödokumendid „Euroopa sotsiaalõiguste samba aluseks olevad põhilised majandus-, tööhõive- ja sotsiaalsuundumused“ (SWD (2016) 51) ja „ELi sotsiaalõigustik“ (SWD(2016) 50), 8. märts 2016.

³ [Konverentsi veebisait](#).

⁴ SWD(2017) 206 final, [avaldatud veebis](#).

⁵ EMSK SOC/542, [avaldatud veebis](#)

⁶ RK arvamus 2868/2016, [avaldatud veebis](#).

⁷ Euroopa Parlamendi resolutsioon 2016/2095(INI), [avaldatud veebis](#).

Sotsiaalkaitsele juurdepääsu käsitlev algatus

Selle algatuse jaoks teabe kogumiseks peeti mitu konsultatsiooni sidusrühmadega. See hõlmas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 154 kohast kaheetapilist konsulteerimist Euroopa sotsiaalpartneritega ja avalikku konsultatsiooni.

1. Esialgse mõjuhinnangu tulemused

Komisjon sai esialgse mõjuhinnangu kohta tagasisidet üheksalt Madalmaade (6), Belgia, Saksamaa ja Ühendkuningriigi üksikisikult ja organisatsioonilt. Madalmaadest inimeste ja ühenduste käest saadud tagasisides rõhutatakse subsidiaarsust ja seda, et FIEd tahaksid kanda oma otsuste, sealhulgas riskide vastu kindlustamise eest ise vastutust. Ühendkuningriigi äriorganisatsioon arvas, et vabatahtlikke kavasad on liikmesriikides lühi- kuni pikaajaliselt (2–5 aastaga) hõlpsam ellu viia, kuid neid tuleb rakendada riikide tasandil ja valitsustel võib olla raske sellega nõustuda. EuroHealthNetilt saadud tagasisides rõhutatakse olulist rolli, mida sotsiaalkaitse mängib tervishoiualase ebavõrdsuse vähendamisel, ning Saksa Sotsiaalkindlustuse (DSV) katusorganisatsioonid toetavad arutelu sotsiaalkaitsele juurdepääsu üle muutuvast töömaailmas ja sotsiaalkaitseüsteemide tulevikukindlaks muutmise üle.

2. Sotsiaalpartneritega konsulteerimise esimese etapi tulemused

Sotsiaalpartneritega konsulteerimise esimene etapp algas 29. aprillil ja lõppes 23. juunil 2017.

Konsultatsioonile vastanud ametiühingud olid Euroopa Ametiühingute Keskliit (ETUC), Eurocadres ning Euroopa Juhtivtöötajate Keskliit (CEC), Euroopa sõltumatute ametiühingute liit (CESI), Euroopa Kunsti- ja Meelelahutusvaldkonna Töötajate Liit (EAEA) ja Euroopa Ajakirjanike Liit (EFJ). Tuleb silmas pidada, et Euroopa Ametiühingute Keskliidu vastuses võeti arvesse ka kümne ETUCi valdkondliku ametiühinguorganisatsiooni seisukohad.

Töötajate poolt saatsid konsultatsioonile vastused BusinessEurope, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskus (CEEP), EuroCommerce, Euroopa Käsitöötajate ning Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Keskliit (UEAPME), Euroopa metallurgia, masinaehituse ja tehnoloogia põhiste tööstuste töötajate nõukogu (CEEMET), Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR), Euroopa keemiatööstuse töötajate grupp (ECEG), Euroopa Hotellide, Restoranide ja Kohvikute Kutseliit (HOTREC), jaemüügi ning hulgi- ja rahvusvahelise kaubanduse ettevõtete esindusorganisatsioon ELi juures (EuroCommerce), Euroopa Liidu põllumajandusorganisatsioonide komitee töötajate rühm (GEOPA-COPA) ja Maailma Tööhõive Keskliit (WEC).

Sotsiaalkaitsele juurdepääsuga seotud probleemide tuvastamine

Sotsiaalpartnerid olid üldiselt nõus, et mittestandardsete tööhõivevormidega hõivatud töötajate ja FIEde puhul esineb sotsiaalkaitsele juurdepääsuga probleeme.

Töötajad aga rõhutasid, et väga mitmesuguste tööhõivevormide koondamine kategooria „mittestandardne“ alla pole asjakohane, kuna ei võeta arvesse nende vormide mitmekesisust ning nende alusel töötavate isikute sotsiaalkaitsele juurdepääsu vajadusi ja soove (BusinessEurope). WEC tõstis lisaks esile FIEde erisugusust. UEAPME kutsus üles põhjalikult kaardistama riiklikke meetmeid, kohandatud sotsiaalkaitsekavade kättesaadavust ja pakkumist ning kasutamist erinevate rühmade kaupa. CEEP tõstis esile erinevaid tööturu- ja sotsiaalseid mudeleid, mis selgitavad erinevat kaitsetaset.

Teisalt leidsid ametiühingud, et probleemide tuvastamine kulgeb õiges suunas, aga seda saaks siiski parandada, täpsustades, et uued töövormid toovad kaasa töökohtade viletsama kvaliteedi

ja ebakindlad tingimused, mis viivad pigem elus esinevate riskide vastase kaitse puudumise kui tegelike töövõimalusteni (ETUC, Eurocadres). Probleemiks on veel õigus kollektiivlääbirääkimistele, kõigi õiglane tasustamine ja kõigi töötajate ühinemisvabadus (EFJ). Ametiühingud rõhutasid veel, et tagada tuleb kooskõla kirjaliku tõendi direktiivis sisalduvate ettepanekutega sotsiaalkindlustussüsteemi käsitleva teabe kohta (ETUC, Eurocadres).

Kõige olulisemad sotsiaalkaitse- ja tööhõiveteenuste harud

Ametiühingud peavad kõiki harusid võrdselt oluliseks ning pooldavad integreeritud ja terviklikku lähenemist sotsiaalkaitsele, olenemata eespool nimetatud erinevustest poliitikavaldkondade vahel, sealhulgas kõigi ILO konventsioonis 102 (ja sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise määruses) käsitletud harud. Kui need harud tuleks panna tähtsuse järjekorda, pooldaks CEC neid, mis pole universaalsed. Kõigile tuleks tagada juurdepääs seotud tööhõiveteenustele.

Tööandjatel olid selles küsimuses erinevad arvamused. BusinessEurope'i arvates eeldab küsimus, et selles vallas luuakse ELi algatus (mida organisatsioon ei poolda). EuroCommerce seab kahtluse alla sotsiaalkaitseharude liigitamise teostatavuse, COPA peab aga tähtsaks tööõnnetuste ja kutsahaigustega seotud küsimusi. HOTREC peab sotsiaalkaitset riikide pädevusse kuuluvaks teemaks, rõhutades ühtlasi, et oskused, haridus ja koolitus peaksid olema kõigile kodanikele hõlpsasti kättesaadavad.

ELi algatuse isikuline kohaldamisala

Ametiühingud pooldavad üldiselt laialdast isikulist kohaldamisala ning kõigi mittestandardseid tööhõivevorme kasutavate töötajate ja ka FIEde kaasamist ELi algatusse. Mõned aga kutsuvad eelkõige üles määrama kindlaks põhimõtted, mille alusel kehtestada ELi tasandil ühine arusaam erinevate tööhõivevormide õiguslikust laadist (CEC, CESI).

Tööandjad ei taha eriti vastata küsimusele ELi algatuse isikulise kohaldamisala kohta, sest nad ei poolda ELi algatust (BusinessEurope), viitavad subsidiaarsuse põhimõttele (HOTREC) või arvavad, et isikuline kohaldamisala sõltub vastava algatuse laadist (EuroCommerce). CEMR rõhutab, et erinevate tööhõivevormide õigusliku laadi osas on vaja suuremat selgust, COPA aga kaasaks kõik mittestandardsetes töösuhetes olevad töötajad ELi õiguslikku algatusse, kuid käsitleks FIEsid vaid soovitusel.

ELi õigusaktid ja ELi tasandi vahendid

BusinessEurope, UEAPME ja EuroCommerce ei arva, et kõnealuse valdkonna ELi õigusaktide muutmine oleks vajalik või kohane. Üksteiselt õppimise ja heade tavade vahetamise õiged vahendid oleksid avatud koordinaatsiooni meetod ja Euroopa poolaasta protsess, sealhulgas võrdlusnäitajad. Eesmärgiks peaks olema riiklike poliitikameetmete parandamine, õppides muudest asjakohastest liikmesriikide tavadest. Teised tööandjate organisatsioonid juhivad tähelepanu valdkondlikule sotsiaaldialoogile (COPA), liikmesriikide pädevusele ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtetele (CEEMET, ECEG, EuroCommerce, WEC ja CEEP).

Ametiühingute arvates tuleks ELi õigusakte parandada. ETUC ja CESI näevad olemasolevate õigusaktide täitmise parema tagamise vajadust, eriti riikide tasandil. CEC mainib vajadust vähendada halduskoormust, mida võib seostada inimese tööhõiveolukorra alase teabe andmisega ja kõigi õiguste tõhusa ülekantavuse tagamisega.

Lääbirääkimisvalmidus

Kõik ametiühingud on avaldanud valmisolekut alustada läbirääkimisi. Kuid juhul, kui ELi sotsiaalpartnerid ei nõustu läbirääkimistega või kui läbirääkimised ei lõpe edukalt, soovitavad ametiühingud komisjonil tulla välja seadusandliku ettepanekuga.

Tööandjad ei kaalu Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 155 kohase dialoogi algatamist, kuna nad ei näe vajadust ELi tasandi meetmete järele, v.a vastastikune õpe ja tavade vahetamine (BusinessEurope), või kuna selles vallas on kõige olulisem subsidiaarsus (HOTREC, UAPME) ja selle küsimusega on parem tegeleda riikide valitsuste tasandil (EuroCommerce) või valdkondliku sotsiaaldialoogi raames (COPA). CEEP rõhutab, et kõigepealt tuleb määratleda õiged näitajad.

Konsultatsiooni ulatus

ETUC ei kasutanud võimalust esitada selged ettepanekud kvaliteetsete töökohtade loomiseks koos nende jälgimiseks mõeldud kokkulepitud näitajatega, sealhulgas sotsiaalkaitsele juurdepääsu kohta. Seetõttu pidas ETUC ebapiisava juurdepääsu kindlaks tehtud põhiaspekte (sotsiaalkaitsele juurdepääsu puudulikkus, õiguste ülekantavuse ja sotsiaalkaitseõiguste läbipaistvuse puudumine) olulisteks lahendamist vajavateks probleemideks, kuid seadis rõhuasetuse inimeste erinevate sotsiaalkaitse ja tööhõiveteenuste alaste sotsiaalõigustega seonduvate probleemide lahendamisele.

Täiendav konsulteerimine sotsiaalpartneritega

Tööhõive ja sotsiaalküsimuste peadirektoraat on korraldanud kahepoolseid kohtumisi kõigi 16 sotsiaalpartneriga, kes andsid sotsiaalpartneritega konsulteerimise esimesse etappi oma panuse. Need kohtumised toimusid 14. juulist 5. septembrini. Kahepoolsete kohtumiste eesmärk oli keskenduda tehnilistele selgitustele ja võimaluse korral lisateabe kogumisele. Saadud teave esitatakse käesoleva dokumendi vastavates peatükkides.

3. Sotsiaalpartneritega konsulteerimise teise etapi tulemused

Sotsiaalpartneritega konsulteerimise teine etapp algas 20. novembril ja lõppes 5. jaanuaril 2018.

Konsultatsioonile vastanud ametiühingud olid Euroopa Ametiühingute Keskliit (ETUC), Eurocadres ja Euroopa Juhtivtöötajate Keskliit (CEC), Euroopa sõltumatute ametiühingute liit (CESI), Euroopa Kunsti- ja Meelelahutusvaldkonna Töötajate Liit (EAEA), UNI Europa ning Maailma Tööhõive Keskliit (WEC).

Tööandjatest saatsid konsultatsioonile vastused BusinessEurope, Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskus (CEEP), EuroCommerce, Euroopa Käsitöötajate ning Väikeste ja Keskmise Suurusega Ettevõtjate Keskliit (UEAPME), Euroopa metallurgia, masinaehituse ja tehnoloogia põhiste tööstuste tööandjate nõukogu (CEEMET), Euroopa keemiatööstuse tööandjate grupp (ECEG) ja Euroopa Hotellide, Restoranide ja Kohvikute Kutseliit (HOTREC).

Kaetuse, ülekantavuse ja läbipaistvuse eesmärgid

Ametiühingud jagavad algatuses esitatud kaetuse, ülekantavuse ja läbipaistvuse eesmärged. ETUCi jaoks on väga oluline ametlik ja tegelik kaetus, millele tuleks lisada juurdepääs *piisavale* sotsiaalkaitsele. Maksed ja hüvitised (FIEde ja mittestandardsete lepingutega töötajate puhul) peaksid olema võimalikult võrdsed standardsete töölepingute alusel töötajate omadega (CESI). Sotsiaalkaitseõiguste isikutega sidumine ei tohiks tuua kaasa sotsiaalkaitse

individualiseerimist ja säilitada tuleb kollektiivne mõõde (EAEA). Sõltumata tööhõive vormist või kestusest tuleb tagada nende õiguste, hüvitiste ja hüvitusõiguste täielik ülekantavus ja liitmine (UNI Europa). Samuti rõhutati koolituse ja tööhõiveteenuste kättesaadavuse tähtsust (Eurocadres). Kõik ametiühingud nõustuvad, et vaja on suuremat läbipaistvust.

Tööandjate poolt vaadates on arvamused üsna erinevad. Enamik tööandjate organisatsioone on kolme eesmärgiga enamasti nõus, kuid nad tõstavad esile liikmesriikide pädevust selles vallas (BusinessEurope, EuroCommerce, CEEMET, CEEP ja UAPME).

ECEG ei jaga seisukohta, et mittestandardse lepinguga töötajatel ja FIEdel on sotsiaalkaitsele piiratud juurdepääs, ega näe vajadust otsida töötaja jaoks ELi tasandil ühist määratlust.

HOTREC nõustub, et vaja on suuremat läbipaistvust, kuid väidab, et kõige olulisem on subsidiaarsuse põhimõte, ja pooldab seetõttu ülekantavate süsteemide kaardistamist riikide tasandil.

Kohustusliku ja vabatahtliku ametliku kaetuse variandid

Kõik ametiühingud eelistavad kohustuslikku ametlikku standardlepingutega töötajatega võrdsustatud kaetust (ETUC, EAEA), kuid arvestada tuleb ka riikide traditsioonidega (CEC).

Tööandjad avaldasid nende arvamuste kohta erinevaid seisukohti. ECEG nõustub, et sotsiaalkaitse peaks olema kohustuslik, kuid töötajatel peaks olema õigus valida kaetuse vormi (avalik või erakindlustus). BusinessEurope tõstis esile FIEde valikuvabaduse. CEEP ja EuroCommerce pooldavad vabatahtlikku ametlikku kaetust, et võetaks arvesse FIEde tööhõivevormide mitmekesisust. HOTREC, CEEMET ja UAPME osutasid sellele, et eeskätt tuleks silmas pidada subsidiaarsus.

Sobiv meede tegeliku kaetuse tagamiseks

Ametiühingutel ja tööandjatel on sobiva meetme osas vastandlikud seisukohad. Ametiühingud pooldavad olemasolevate kavade laiendamist ja kohandamist kõigi tööhõivevormide alusel töötavatele inimestele (ETUC), minnes ELi aluslepingute piires võimalikult kaugemale (CESI). Mainitakse siduvate miinimumpõhimõtete ja -nõuetega ELi direktiivi (UNI Europa, EAEA), mis aga ei tohiks õhnestada olemasolevat ELi õigustikku ega muuta olemasolevaid riiklikke standardeid leebemaks; samuti ei tohiks see põhjustada õiguste ühtlustamist madalamale tasemele.

Teisalt on tööandjate organisatsioonid vastu selles valdkonnas õiguslikult siduvatele meetmetele, kuna nende väitel on esmatähtis subsidiaarsuse põhimõte (ECEG, HOTREC), aga nad pooldaksid avatud koordineerimise meetodi kasutamist, Euroopa poolaastat, parimate tavade vahetamist, võrdlusnäitajaid ja sotsiaalnäitajate tulemustabelit (BusinessEurope). Mõnede tööandjate organisatsioonide (CEEP ja EuroCommerce) arvates oleks sobiv vahend nõukogu soovitus.

Ülekantavuse ja läbipaistvuse tagamiseks kohased miinimumnõuded

Ametiühingute arvates on tööturusuundumuste tõttu vaja sotsiaalkaitse vallas teatud ühiseid miinimumstandardeid (CESI). Tagada tuleks täielik ülekantavus, sidudes sotsiaalkaitseõigused isikutega võrdsustatud kalkulatsioonide ja summeerimise kaudu, aga ilma sotsiaalkaitset individualiseerimata (ETUC).

Mõned tööandjad on nõus õiguste ülekantavuse põhimõttega, kuid kutsuvad enne õiguslikult siduvate meetmete loomist üles hindama selle mõju (ECEG) või väidavad, et kõige olulisem

on subsidiaarsus ja soodustada tuleks olemasolevate ülekantavate süsteemide kaardistamist (HOTREC).

Teised soovivad ELil piirduda üldsätetega (UAPME) või piirata ülekantavust minimaalsete sotsiaalkaitseõigustega (EuroCommerce). Ülekantavuse halduskulu tuleks hoida minimaalsena ja uuel töandjal ei tohiks tekkida ülekantavate õigustega seoses mingeid lisakulusid (CEEP).

Läbirääkimisvalmidus

Kõik ametiühingud on avaldanud valmisolekut alustada läbirääkimisi. ETUC oli siiski veendunud, et tingimusi ametlikeks läbirääkimisteks enam ei ole, ning teised ametiühingud soovivad komisjonil tulla enne 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimisi välja seadusandliku ettepanekuga. Tööandjad ei kaalu ELi toimimise lepingu artikli 155 kohase dialoogi algatamist, kuna ei näe vajadust ELi tasandi meetmete järele.

4. Avaliku konsultatsiooni tulemused

Avalik konsultatsioon oli avatud 20. novembrist 2017 kuni 15. jaanuarini 2018. Konsultatsioonile vastas 119 osalejat, kellest 62 olid organisatsioonid, 7 asutused, 37 kodanikud ja 13 muud vastajad (nt uurimisinstituudid ja võrgustikud). Enamik vastuseid tuli hästi arenenud sotsiaalkaitse süsteemidega riikidest, nagu Saksamaa (18), Belgia (16), Prantsusmaa (15) ja Rootsi (14). Saadi 15 seisukohta, peamiselt Saksamaalt (5), Belgiast (4), Prantsusmaalt (2) ja Ühendkuningriigist (2), ning need hõlmasid piirkondlikke ja keskvalitsusi, sotsiaalkaitse pakkujaid, ühistuid, FIEde organisatsioone, ametiühingut, vabäühendust ja ettevõtet.

Probleemid

„Kas nõustute taustdokumendis kirjeldatud probleemide määratlusega?“

Umbes 2/3 vastajaist oli komisjoni poolt kindlaks tehtud probleemidega nõus. Enim nõustuti sellega, et probleemiks on tegeliku kaetuse puudujäägid, millele järgnes seadusandluse keerukus.

	Olen nõus (vastust 119 vastusest)
Sotsiaalkaitse ametlik kättesaadavus on puudulik	66
Sotsiaalkaitse tegelik kättesaadavus on puudulik	78
Ebapiisav ülekantavus	65
Ebapiisav läbipaistvus	69
Seadusandlus on keerukas	75
Esineb muid probleeme	62

Põhimõtted

„Kas Teie arvates oleks mõistlik alljärgnevate poliitika üldpõhimõtete elluviimiseks kasutada mõnd ELi algatust?“

Vastajate suur enamus oli nõus, et põhimõtete elluviimiseks tuleks rakendada võimalikku ELi meetet, mis peaks hõlmama kõigile töötajatele piisava sotsiaalkaitse pakku mist sõltumata

nende töösuhetest, sidudes õigused isikutega, kui nad töötavad, ning muutes õigused ülekantavaks, teabe läbipaistvaks ja lihtsustades haldusnõudeid. Ainult 14 vastajat nõustusid valikuga „meetmeid ei ole vaja“.

	Olen nõus (vastust 119 vastusest)
Töösuhete liigist ja kestusest olenemata on töötajatel ning võrreldavatel tingimustel füüsilisest isikust ettevõtjatel õigus piisavale sotsiaalkaitsele	85
Isikute õigused tuleb siduda nende tööga (aga mitte töölepinguga) ja muuta ülekantavateks	72
Õigused ja nendega seotud teave peavad olema läbipaistvad	86
Haldusnõudeid tuleb lihtsustada	82
Uusi meetmeid ei ole vaja	14

Valikuvariandid

Loetletud variantide puhul väitis 69,7 % vastajaist, et sotsiaalkaitseõigused ja kohustused peaksid olema igat liiki töö puhul lepingu liigist sõltumata kohustuslikud, ja 56,3 % vastajaist arvas, et mittestandardsete lepingutega töötajate kohustuslik kaitse ja maksed tuleb viia vastavusse standardlepinguga töötajate omadega.

64,7 % vastajaist arvas, et sotsiaalkaitseõigused ja kohustused peaksid olema kõigi FIEde puhul kohustuslikud, ja 47,1 % vastajaist arvas, et FIEde kohustuslik kaitse ja maksed tuleb viia vastavusse standardlepinguga töötajate omadega.

Lõpuks arvas 52,94 % vastajaist, et üks kõiki tööga hõivatud isikuid kattev sotsiaalkaitsekava oleks kohaseim viis tegeliku kaetuse tagamiseks. Lausa 54,6 % vastajaist peab FIEde jaoks sobivaks ühte sotsiaalkaitsekava.

Vahendid

Peaaegu kolm neljandikku vastajaist (72,3 %) tõstab esile vajaduse ELi tasandi meetmete järele. 54,6 % vastajaist peab väga tõhusaks uute ELi õigusaktide (nt direktiivi) kehtestamist. Ainult 4,2 % vastajaist peab väga tõhusaks nn pehmeid ELi õigusakte (nt nõukogu soovitus).

Mõjud

Vastajate suure enamuse arvates avaldaks sotsiaalkaitseõiguste kõigi tööhõivevormide puhul **kohustuslikuks** tegemine Euroopa ühiskonnale, tööturule, töötajatele, riigi rahandusele ja majandusele positiivset mõju,

„Mõju, mida avaldab sotsiaalkaitseõiguste kohustuslikuks muutmise kõigi tööhõivevormide puhul, oleks Teie hinnangul positiivne, neutraalne või negatiivne: majandusele“

	Positiivne (vastust 119 vastusest)
Konkurentsivõime seisukohast	73
Toimetulekuvõime ja kohanduvuse seisukohast	72
Majanduskasvu seisukohast	72

kuid väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) pigem neutraalset.

„Mõju, mida avaldab sotsiaalkaitseõiguste kohustuslikuks muutmine kõigi tööhõivevormide puhul, oleks Teie hinnangul positiivne, neutraalne või negatiivne: väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele“

	Neutraalne (vastust 119 vastusest)
Kulud	51
Konkurents	45

Teisalt avaldaks sotsiaalkaitseõiguste **vabatahtlikuks** muutmine praegu esinevate puuduste korral Euroopa ühiskonnale, tööturule, töötajatele, riigi rahandusele ja majandusele neutraalset/negatiivset mõju,

„Mõju, mis tuleneb sotsiaalkaitseõiguste vabatahtlikuks muutmisest seal, kus praegu esineb puudusi, oleks Teie hinnangul: majandusele“

	Negatiivne (vastust 119 vastusest)	Neutraalne (vastust 119 vastusest)
Konkurentsivõime seisukohast	45	43
Toimetulekuvõime ja kohanduvuse seisukohast	49	40
Majanduskasvu seisukohast	49	41

kuid väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) pigem neutraalset.

„Mõju, mis tuleneb sotsiaalkaitseõiguste vabatahtlikuks muutmisest seal, kus praegu esineb puudusi, oleks Teie hinnangul: väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele“

	Neutraalne (vastust 119 vastusest)
Kulud	55
Konkurents	62